

WANDELROUTE

Rondje

Tongelreep

Valkenswaard

LENGTE 6 KM

Rondje Tongelreep

De Tongelreep ontspringt in België en is een zijriviertje van de Dommel. In de vorige eeuw draaide alles rond deze beek om het kweken van vis. Begin 20e eeuw kwamen er visvijvers langs de Tongelreep. Het water kwam binnen via een stuw en twee sloten links en rechts van de Tongelreep. De gekweekte vis werd niet alleen verkocht voor consumptie, maar ook voor de hengelsport.

De vijvers kwamen in een natuurgebied te liggen. De vis werd een prooi voor de vogels. Het was over met de winstgevende viskweek. Waterschap De Dommel, gemeente Valkenswaard, Brabants Landschap en Staatsbosbeheer wilden de geschiedenis van de viskwekerij laten zien. Maar boven alles moest de Tongelreep weer gaan slingeren.

Er is een heel nieuw gebied bij De Drie Bruggen ontstaan. Langs de wandelroute kun je de gegraven kronkels in de beek goed zien. De binnen- en buitenbochten zorgen voor verschillende stroomsnelheden. Door de vistrappen kunnen verschillende beekvissen weer tegen de stroom in trekken. De oude aanvoersloten voor de visvijvers kun je ook nog zien. Om wateroverlast bij Valkenswaard, Waalre en Eindhoven te voorkomen hebben we sommige vijvers drooggelegd. Ze worden nu als overstromingsvlakte gebruikt. Bij extreme regenval vangen we hier het teveel aan water tijdelijk op.

Fuut

Broekbos

Praktische informatie

Toegankelijkheid

Bijna alleen onverharde paden en graskaden. Paden kunnen nat en modderig zijn. Draag laarzen of stevige wandelschoenen. Honden mogen aan de lijn mee.

Start- en eindpunt

Parkeerplaats bij kruising Budelsebaan-Bruggerhuizen in Leende.

Lengte

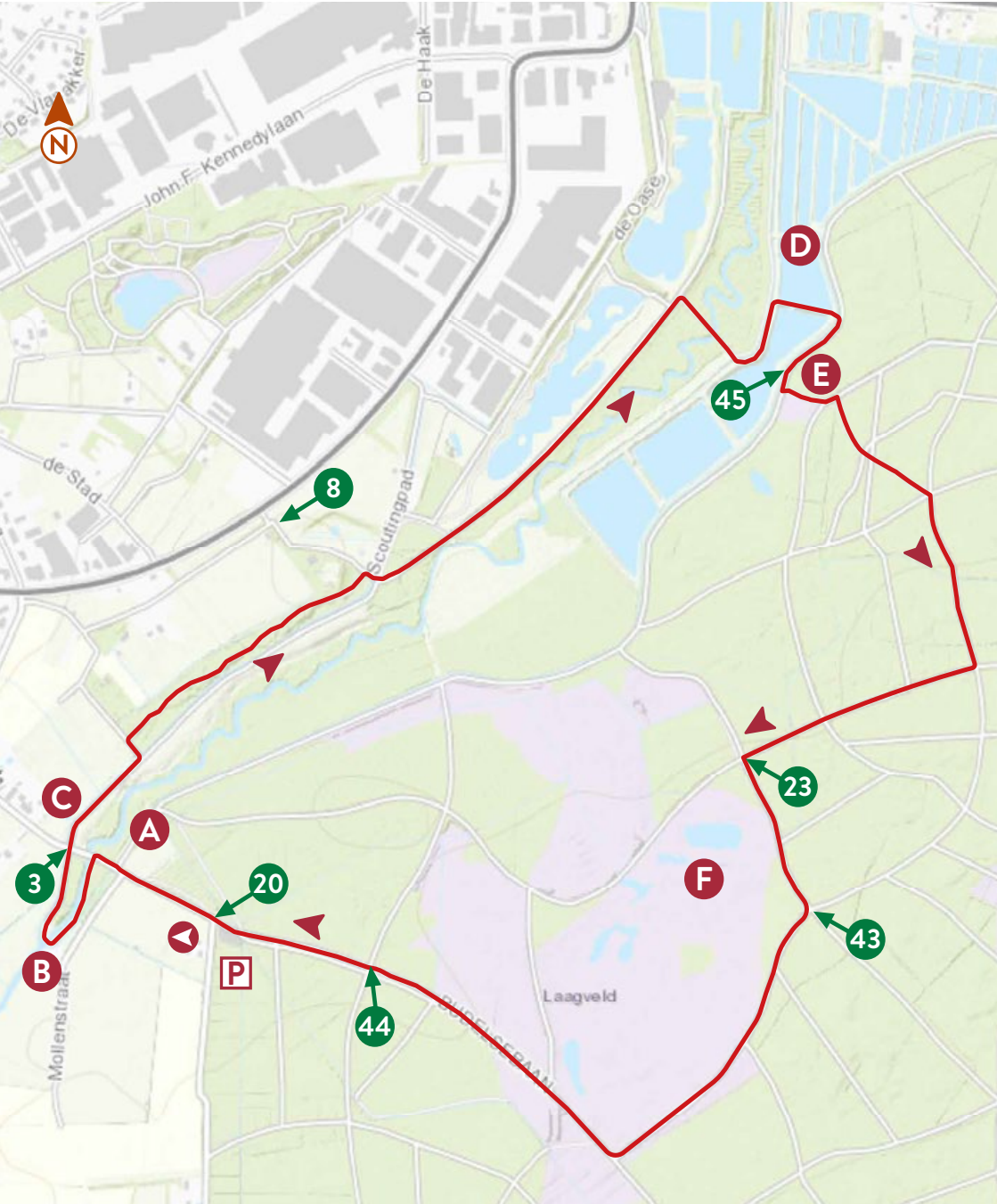
6 km.

Wandelknooppunten

De route volgt wandelknooppunten. Op sommige plaatsen loopt de route iets anders.

WANDELROUTE

lengte 6 KM

Grote gele kwikstaart

A Grote gele kwikstaart

Op de hoge zandige oevers van de Tongelreep bij De Drie Bruggen komt de grote gele kwikstaart voor. Deze zeldzame vogel vind je meestal langs oevers van snelstromend water. We hebben veel beken opnieuw ingericht. Ze hebben kronkels gekregen. Het water wordt zo natuurlijker en schoner. Hierdoor is de grote gele kwikstaart de laatste jaren in aantal verdubbeld. Je herkent de grote gele kwikstaart aan - hoe kan het ook anders - de gele buik. Zijn rug is trouwens grijs.

B Stuw en vistrap

Zuidelijk van De Drie Bruggen ligt een automatische stuw. Hiermee regelen we het waterpeil in het beekdal en de bossen die hier liggen. Bijzonder is de vistrap naast de stuw. Deze bestaat uit een combinatie van twee soorten vispassages: een bekkenvistrap en een vertical slot passage. Door de vispassages kunnen trekvissen zich tegen de stroom in voortplanten. Op het bord aan de weg lees je hoe deze vispassages werken. Ook lees je meer over de vissen die er zwemmen.

Routebeschrijving

Parkeerplaats – Tongelreep |

Het parkeerterrein aflopen naar de weg en bij **kp 20 RD**, zandpaadje langs klinkerweg ri **kp 3**. Vlak vóór eerste brug over Tongelreep **LA (kijkpunt A)**. Pad langs beek met vistrap volgen naar stuw (**kijkpunt B**). **RA** stuw oversteken. Pad terug naar klinkerweg volgen. Weg oversteken en bij **kp 3 RD** langs afsluitboom, pad ri **kp 8 (kijkpunt C)**. Na 200 meter **LA** bruggetje over. Even verder op splitsing **RA** smal bospad (wandelnetwerk verlaten). Op splitsing **R** aanhouden en beek blijven volgen.

C Overstromingsvlakte Zeelberg

De vlakte tussen de zandweg en het industrie-terrein is een gedempte visvijver. Vanaf de weg kun je die vlakte goed zien. Bij hoogwater mag de Tongelreep hier overstromen. Op de bodem van deze oude vijver is een broekbos ontstaan. Vroeger was een 'broek' een natte vochtige weide langs een rivier of beek. Een 'broekbos' is dus een bos waarbij de bomen op een drassige bodem groeien. Bij deze plek komt binnenkort een nieuw waterloopje met aangepaste oevers voor planten en dieren. Door de aanleg van houtwallen en een rij bomen komen de graslandjes (beemden) van vroeger terug.

D Vijvers om water vast te houden

Deze vijvers vormden eerst een rietzuiveringsmoeras. Dat zie je nog aan het riet dat erin staat. Het riet verwijderde het teveel aan voedingsstoffen uit het water. Omdat er in dit gebied nu minder landbouw is, was dit niet meer nodig. Nu gebruiken we de vijvers om water vast te houden. Zo kunnen we het grondwater aanvullen. In de winter zetten we de vijvers vol. In de zomer zakt het water door naar het grondwater.

Tongelreep – visvijvers |

Aan het eind **RA** en na 10 m op splitsing **RD** houten brug over. **LA** onverharde weg volgen. Bij bruggetje en houten paaltjes aan linkerhand **RD**, zandweg volgen. Negeer na ruim 500 m een pad naar **L** ri visvijver Venbergen. Ga 10 m verder **RA** op smal pad ri **kp 45**. Even verder via brug een beek oversteken. Aan het eind **LA**, pad langs dijkje volgen. Op splitsing **RA** dijkje op en bij groen hekwerk **RD**. Pad tussen vijvers door volgen (**kijkpunt D**).

Visvijvers – Laagveld |

Bij volgende hekwerk dijkpad naar **R** volgen. Op splitsing van graspaden **RD**. Bruggetje **LA** over en bij **kp 45 RA** zandpad ri **kp 23 (kijkpunt E)**. Na 25 m verhard fietspad **RD** oversteken. Breed graspad **RD**. Aan het eind **LA** en na 25 m fietspad **RD** ri Leende. Meteen **RA** onverhard bospad op, blauwe wandelroute Staatsbosbeheer volgen. Op vijfsprong blauwe route verlaten en zandweg schuin **RD** (rechts aanhouden) volgen. Op kruising van boswegen **RA**. Op volgende kruising **RD**.

Heikikker

E Vogels spotten

De vijvers liggen op een rustige plaats in het bos. Je vindt hier veel broed- en trekvogels. Er zijn eenden, ganzen, futen en reigers. Het riet trekt zangvogels aan, zoals de kleine karekiet, bosrietzanger, rietgors en blauwborst. Vanaf deze plek kun je het gebied in alle rust overzien en de vogels proberen te spotten. Welke mooie exemplaren heb je al gezien? Zie je de waterral of de roerdomp? Dat is echt bijzonder. Zij laten zich bijna nooit zien. Let wel op: het kan hier nat en modderig zijn.

F Laagveld

Rond de heide van het Laagveld heeft Staatsbosbeheer een aantal bomen gekapt om zo een nat heidegebied te maken tussen het beekdal van de Tongelreep en het Leenderbos. De grondwaterstand op de jonge heide is nu veel hoger. Hierdoor doen kwetsbare en zeldzame soorten als de klokjesgentiaan het hier goed. Door de uitbreiding van het Laagveld kunnen zij zich hier verder ontwikkelen. Grazende runderen zorgen ervoor dat het gebied open blijft. Ook in droge periodes hebben we voldoende water nodig. Daarom dempen we binnenkort enkele sloten en greppels of maken we die minder diep.

Klokjesgentiaan

Laagveld – parkeerplaats |

Op kruising met fietspad bij **kp 23 LA** ri **kp 43 RA** ri **kp 44 (kijkpunt F)**. Aan het eind van het pad **RA** zandweg langs fietspad volgen Bij **kp 44 RD** ri **kp 20**. Loop door tot het parkeerterrein van startpunt.

Scan de QR-code voor al onze wandelroutes

